

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

OPRACOWANY ZGODNIE Z WEWNĄTRZSZKOLNYM SYSTEMEM OCENIANIA (WSO) W ZESPOLE SZKÓŁ SAMOCHODOWYCH W RZESZOWIE

I CELE EDUKACYJNE PRZEDMIOTU

- kształcenie umiejętności odczytywania tekstów na poziomie dosłownym, alegorycznym, metaforycznym, parabolicznym
- kształcenie umiejętności posługiwania się terminami historycznoliterackimi, językoznawczymi
- kształcenie umiejętności budowania wypowiedzi językowych, zarówno ustnych jak i pisemnych, o różnych funkcjach
- pogłębianie znajomości utworów literackich wskazanych w programie oraz z zakresu lektury uzupełniającej
- doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji

II PODSTAWA PROGRAMOWA

W TECHNIKUM

W technikum od roku szkolnego 2012/2013 obowiązuje program nauczania przedmiotu język polski w liceum i technikum *Ponad słowami* Wydawnictwa Nowa Era dopuszczony przez MEN do użytku i wpisany do wykazu w zakresie podstawowym pod nr: 425/3/2013/2015

W ZASADNICZEJ SZKOLE ZAWODOWEJ I SZKOLE BRANŻOWEJ I STOPNIA

W klasach zasadniczej szkoły zawodowej i szkoły branżowej nauczanie odbywa się na podstawie programu nauczania dla zasadniczej szkoły zawodowej wydawnictwa Nowa Era dopuszczonego przez MEN do użytku i wpisanego do wykazu programów pod numerem: 584/1/2012/2015

III MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

OBOWIĄZKOWE

- podręcznik ***Ponad słowami*** – poziom podstawowy, (odpowiednio do danej klasy technikum: pierwsza cz. I i II, druga cz. 1 i 2 i klasa trzecia), wydawnictwo NOWA ERA
- podręcznik ***Zrozumieć świat***, odpowiednio klasa I, II i III, zasadnicza szkoła zawodowa, wydawnictwo NOWA ERA
- zeszyt przedmiotowy
- lektury (wg podanego na pierwszej lekcji wykazu)

DODATKOWE

- *Teraz matura, Vademecum z zadaniami*, poziom podstawowy, wydawnictwo NOWA ERA
- *Teraz matura. Język polski. Pisanie rozprawki. Tuż przed egzaminem.* Szkoła ponadgimnazjalna, wydawnictwo NOWA ERA
- *Teraz matura 2016 Język polski Zadania i arkusze maturalne*, wydawnictwo NOWA ERA

IV OBSZARY OCENIANIA

Przedmiotem oceny postępów uczniów z języka polskiego są:

- wiadomości i umiejętności, kompetencje
- postawa-aktywność, zaangażowanie, systematyczność
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości.

V METODY EWALUACJI OSIĄGNIĘĆ

1. Formy pisemne:
 - wypracowanie klasowe (wypowiedź argumentacyjna, rozprawka problemowa, interpretacja tekstu poetyckiego, streszczenie) oceniane zgodnie z kryteriami CKE
 - sprawdzian dotyczący problematyki omówionych tekstów literackich, wiedzy o epoce
 - test czytania ze zrozumieniem
 - kartkówka
 - dyktando
2. Formy ustne:
 - odpowiedź ustna (z 3 ostatnich lekcji)
 - dłuższa wypowiedź związana z interpretacją tekstu kultury (oceniana według kryteriów oceniania wypowiedzi ustnej zgodnie z wytycznymi CKE)
 - udział w dyskusji
 - streszczenie
 - referat
 - recytacja
 - aktywność na lekcji
3. Zadania domowe
 - notatka z lekcji
 - materiał do pracy na lekcji
4. Prace dodatkowe
 - referat
 - prezentacja
 - konkurs

VI SKALA OCEN I ICH OZNACZENIE W E-DZIENNIKU

1. Skala ocen jest zgodna z WSO obowiązującym w ZSS w Rzeszowie.
2. Oceny wystawione w trakcie semestru uwzględniają wiedzę i umiejętności nabyte przez ucznia oraz jego aktywność na lekcjach.
3. Oceny z przedmiotu wystawia się uwzględniając następujące wagi ocen cząstkowych:

Współczynnik /waga	Forma sprawdzania wiadomości i umiejętności	Kolor
3	<ul style="list-style-type: none">▪ prace pisemne na lekcji, (dłuższe sprawdziany, wypracowania klasowe, testy, matury próbne)▪ dłuższa wypowiedź ustna związana z interpretacją tekstu kultury▪ osiągnięcia: olimpiady i konkursy pozaszkolne	czzerwony
		czzerwony
		fioletowy
2	<ul style="list-style-type: none">▪ odpowiedzi ustne i samodzielne wystąpienia, matury próbne▪ kartkówki, testy i dyktanda▪ osiągnięcia: szkolne konkursy humanistyczne▪ prace dodatkowe, wykraczające poza program nauczania	niebieski
		zielony
		fioletowy
1	<ul style="list-style-type: none">▪ zadania domowe▪ aktywność na lekcji▪ recytacje▪ projekty i referaty▪ przygotowanie programów artystycznych	fioletowy
		niebieski
		czarny czarny czarny czarny

4. Stosowany w szkole program komputerowy - „dziennik elektroniczny” oblicza średnią ważoną ocen cząstkowych z zastosowaniem ww. wag.
5. Średnia ważona obliczana przez program komputerowy ma charakter informacyjny dla nauczyciela i ucznia. Ostateczną decyzję o ocenie śródrocznej lub rocznej podejmuje (z uwzględnieniem ogólnych kryteriów na poszczególne oceny szkolne dotyczących klasyfikacji śródrocznej i rocznej) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, uwzględniając również stosunek do przedmiotu, systematyczność, zaangażowanie i obecność na lekcjach.

VII PRACE PISEMNE

1. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe.
2. Termin pracy klasowej oraz sprawdzianu obejmującego większy zakres materiału jest zapowiadany przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
3. W przypadku nieobecności ucznia na lekcji, na której odbywała się praca kontrolna, uczeń ma obowiązek w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni (od powrotu na zajęcia lekcyjne), przystąpić do napisania zaległej pracy.
4. Ocenę niedostateczną z pracy obowiązkowej (sprawdzianu) uczeń poprawia w terminie ustalonym przez nauczyciela, w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy.
5. Przy poprawianiu prac klasowych (sprawdzianów) kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest ostateczna. Ocena niedostateczna otrzymana z poprawy jest wpisywana do dziennika.
6. Kartkówki niezapowiedziane obejmują treść trzech ostatnich lekcji lub treść zadanej do przeczytania lektury. Nie przewiduje się poprawy kartkówek.
7. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielnej pracy (używania komórki, ściąg, podpowiadania, itp.), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną oraz traci prawo do jej poprawy.
8. Uczeń ma prawo wglądu do ocenionych prac pisemnych. Prawo to przysługuje również rodzicowi ucznia na miejscu.
9. Sprawdzone i ocenione prace klasowe i sprawdziany nauczyciel przechowuje do końca danego roku szkolnego.
10. Przy ocenianiu prac pisemnych, sprawdzianów, testów i matur próbnych stosuje się następujący przelicznik procentowy:

▪ celujący	100-96%	maksymalnej liczby punktów + zadanie dodatkowe
▪ bardzo dobry	95-90%	maksymalnej liczby punktów
▪ dobry	89-70%	maksymalnej liczby punktów
▪ dostateczny	69-50%	maksymalnej liczby punktów
▪ dopuszczający	49-31%	maksymalnej liczby punktów
▪ niedostateczny	30-0%	maksymalnej liczby punktów

VIII PRACE DOMOWE

1. Prace domowe i inne formy aktywności zaplanowane przez nauczyciela w danym semestrze są obowiązkowe. Uczeń jest zobowiązany do oddawania ich do kontroli w wyznaczonym terminie.
2. Termin oddania wypracowania lub innej dłuższej pracy domowej ustala się każdorazowo z uczniami. Nieoddanie pracy w terminie skutkuje oceną niedostateczną.
3. Uczeń nieobecny z przyczyn losowych w dniu oddania pracy przynosi ją na następną lekcję. Nie przewiduje się poprawiania prac domowych.

Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny śródrocznej lub rocznej.

IX PRACA NA LEKCJI

1. Uczeń na lekcji jest oceniany z bieżącego oraz przerobionego materiału.
2. Uczeń ma obowiązek być przygotowany do lekcji; mieć podręcznik, zeszyt, a na lekcjach poświęconych omawianiu lektury, jej egzemplarz.
3. Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego (sporządzania notatek z każdej lekcji) i do udostępniania go nauczycielowi do wglądu.
4. W przypadku nieobecności na lekcji, uczeń ma obowiązek uzupełnić braki na kolejną lekcję.
5. Brak notatek lub zeszytu przedmiotowego traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji i skutkuje oceną niedostateczną.
6. Za aktywność na lekcjach uczeń otrzymuje plusy lub minusy, których ilość decyduje o ocenie częściowej wstawianej do dziennika pod koniec każdego semestru (3 plusy = bdb z aktywności, 3 minusy = ndst).
7. W ciągu każdego półrocza uczeń może jeden raz zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nieopanowane wiadomości, brak zadania domowego) bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej, za wyjątkiem lekcji, na które zapowiedziane są obowiązkowe prace pisemne i omawianie lektury.
8. Po wykorzystaniu przez ucznia limitu określonego w punkcie 7, nauczyciel może postawić ocenę niedostateczną za nieprzygotowanie do lekcji.
9. Nauczyciel może usprawiedliwić sporadycznie zdarzające się nieprzygotowanie ucznia do lekcji, jeżeli jest ono wynikiem nieszczęśliwych zdarzeń losowych, o czym uczeń informuje przed lekcją.
10. W ocenianiu nauczyciel stosuje wskazania zawarte w opinii PPP, pod warunkiem, że uczeń dostarczył ją niezwłocznie po otrzymaniu. Uczniowie z opiniami są zobowiązani do uczęszczania na zajęcia wyrównawcze.

X KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

1. Aby otrzymać pozytywną ocenę śródroczną i roczną uczeń musi otrzymać pozytywne oceny ze wszystkich obowiązkowych sprawdzianów (wpisywanych do dziennika na czerwono).
2. Na ocenę śródroczną i roczną z przedmiotu ma wpływ systematyczność i pracowitość ucznia, przygotowanie do lekcji, aktywny udział w zajęciach i jego postawa na zajęciach.
3. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (humanistycznych) mogą wpłynąć na podwyższenie oceny śródrocznej lub rocznej z przedmiotu.
4. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w trakcie semestru.
5. Ocenę śródroczną i roczną ustala się na podstawie ocen częściowych, zachowując ich hierarchię, wagę.
6. Końcoworoczna ocena niedostateczna może być zmieniona jedynie w wyniku egzaminu poprawkowego, który składa się z części pisemnej i ustnej.

XI KRYTERIA NA OKREŚLONĄ OCENĘ

DLA UCZNIÓW TECHNIKUM

NIEDOSTATECZNY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY:

- nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności określonych programem nauczania, koniecznych do dalszego kształcenia
- nie potrafi odtworzyć podstawowych faktów, nawet z pomocą pytań nauczyciela, nie podejmuje w ogóle próby odpowiedzi lub próby wypowiedzi są niekomunikatywne, niezgodne z treściami programowymi czy podanym tematem
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu; nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie posiada podręcznika, nie wykonuje zadań podczas lekcji oraz w domu
- opuszcza zajęcia z danego przedmiotu

DOPUSZCZAJĄCY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia
- uczeń zna i odtwarza ważne treści programowe, ale nie zawsze je rozumie, popełnia nieliczne błędy rzeczowe, jego wypowiedź jest chaotyczna, niespójna, uboga językowo, ale komunikatywna
- przyporządkowuje autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej
- określa ramy chronologiczne epoki
- posługuje się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami
- streszcza główne wątki utworów literackich
- rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne
- wypowiada się w sposób komunikatywny
- wypowiedzi mają charakter odtwórczy
- podejmuje próby interpretacji utworów na poziomie dosłownym
- w wypowiedziach pisemnych zachowuje poprawność językową i ortograficzną

DOSTATECZNY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCA, A PONADTO:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia
- wskazuje związki omawianych epok z wcześniejszymi
- wiąże fakty literackie z istotnymi faktami historycznymi
- opisuje motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów
- określa tematykę i problematykę omówionych utworów
- charakteryzuje wzorce osobowe i postawy bohaterów
- charakteryzuje podstawowe prądy artystyczne, hasła programowe poszczególnych epok
- prace pisemne mają charakter nieschematyczny, są poprawne pod względem językowym, ortograficznym i stylistycznym

DOBRY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ DOSTATECZNA, A PONADTO:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- posiadaną wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w sytuacjach typowych
- wskazuje związki literatury z filozofią, sztuką i historią
- porównuje wzorce osobowe i kreacje bohaterów odwołując się do utworów literackich
- dokonuje analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego
- formułuje wnioski, uogólnienia, argumenty, prezentując swój punkt widzenia
- ocenia bohaterów literackich w kontekście epoki
- komponuje dłuższe, zwarte, uporządkowane, poprawne stylistycznie, językowo i ortograficznie wypowiedzi

- buduje pracę interpretacyjną według własnej koncepcji

BARDZO DOBRY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ DOBRĄ, A PONADTO:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać również w sytuacjach problemowych
- sprawnie wymienia głównych twórców kultury i ich dzieła
- przedstawia ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich
- wyjaśnia funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich
- formułuje wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury i sztuki
- stosuje sądy wartościujące i uogólniające
- dba o poprawność językową, stylistyczną, interpunkcyjną i ortograficzną wypowiedzi
- stosuje oryginalną koncepcję wypowiedzi
- dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego
- dokonuje syntezy twórczości literackiej
- wykazuje się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną

CELUJĄCY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ BARDZO DOBRĄ, A PONADTO:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu
- umie formułować problemy i samodzielnie dokonywać analizy nowych zjawisk
- prezentuje swoje poglądy, umiejętnie posługuje się wiedzą spoza programu szkolnego
- stawia hipotezy badawcze, polemizuje, by obronić własne stanowisko, wykazuje się oryginalnością ujęcia tematu, umiejętnie wykorzystując sądy badaczy literatury

DLA UCZNIÓW ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ I SZKOŁY BRANŻOWEJ I STOPNIA

NIEDOSTATECZNY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY:

- nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności określonych programem nauczania, koniecznych do dalszego kształcenia
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu; nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie wykonuje zadań podczas lekcji oraz w domu,
- opuszcza zajęcia z danego przedmiotu.

DOPUSZCZAJĄCY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia
- przyporządkowuje autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej,
- streszcza główne wątki utworów literackich,
- rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne,
- wypowiada się w sposób komunikatywny,
- wypowiedzi mają charakter odtwórczy,
- podejmuje próby interpretacji utworów na poziomie dosłownym,
- w wypowiedziach pisemnych zachowuje poprawność językową i ortograficzną

DOSTATECZNY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ, A PONADTO:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia

- streszcza i opowiada odtwórczo poznane teksty oraz konstruuje plan,
- opisuje motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów,
- określa tematykę i problematykę omówionych utworów,
- charakteryzuje wzorce osobowe i postawy bohaterów,
- kojarzy twórców utworów z właściwą epoką literacką,
- formułuje podstawowe formy użytkowe wypowiedzi,
- prace pisemne są poprawne pod względem językowym, ortograficznym i stylistycznym.

DOBRY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ DOSTATECZNĄ, A PONADTO:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, a posiadaną wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w sytuacjach typowych,
- porównuje postawy bohaterów odwołując się do utworów literackich,
- dokonuje analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego,
- formułuje wnioski, uogólnienia, argumenty, prezentując swój punkt widzenia,
- ocenia bohaterów literackich,
- komponuje dłuższe, zwarte, uporządkowane, poprawne stylistycznie, językowo i ortograficznie wypowiedzi.

BARDZO DOBRY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ DOBRĄ, A PONADTO:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania
- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać również w sytuacjach problemowych,
- sprawnie wymienia głównych twórców kultury i ich dzieła,
- wskazuje na związki danego utworu z życiem narodu,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury,
- dba o poprawność językową, stylistyczną, interpunkcyjną i ortograficzną wypowiedzi,
- wykazuje się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji, płynnością wypowiedzi.

CELUJĄCY OTRZYMUJE UCZEŃ, KTÓRY POTRAFI TO, CO NA OCENĘ BARDZO DOBRĄ, A PONADTO:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu
- prezentuje swoje poglądy, umiejętnie posługuje się wiedzą spoza programu szkolnego
- wykazuje się oryginalnością ujęcia tematu, umiejętnie wykorzystując sądy badaczy literatury.

Zapisy nieuregulowane w PSO będą rozstrzygane zgodnie z WSO i rozporządzeniem men dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

Dokument został opracowany przez nauczycieli języka polskiego uczących w ZSS i zatwierdzony przez Dyrektora Uczniowie zostali zapoznani z WSO, Przedmiotowym systemem oceniania z języka polskiego i wymaganiami na poszczególne stopnie, sposobami sprawdzania osiągnięć oraz warunkami i trybie uzyskiwania wyższej oceny.

Dokument jest dostępny na stronie internetowej szkoły i fanpage 'u ZSS.

*mgr Dorota Szymborska
mgr Dorota Dymek
mgr Anna Czarnik
mgr Barbara Piotrowska*